

קהל נרגש בהייד-פארק בפארק-הירוקן
"מתי ירדת מן העץ?"

במדינה

העם

ההבדל הקטן

המרחק בין פארק-הירוקן לבנון
ופארק-הירוקן בתל-אביב
אינו רק גיאוגרפי

המרחק בין קרן הייד-פארק לבנון ובין פארק-הירוקן בתל-אביב הוא כמרחק בין האופי הבריטי והאופי הישראלי. בכל יום ראשון בבוקר, בימי-שמש ובמיצנינה, באים המוני אנשים לפינת הפארק, הגובלת ברחוב אוכספורד וברחוב הפארק, שם נערכים הדיונים. כל אדם המבקש לבטא דעה כלשהי עולה כרצונו על ארגו או כיסא, ומתחיל לנאום. ככל שעלתו חריגה וקיצוניות יותר, כן גדלים סיכוייו למשוך קול.

מול גומאם ההיד-פארק עומדים קוראי קריאות-הביניים. זוהי אמנות בריטית ביוחדת, הקרויה "הקליינג". מן הקהל ניזקקת לעבר הנואם שאלות פרובוקטיביות או הערות עוקצניות, והנואם עונה באותו מטבע. לפעמים מתפתחים חילופי-דברים ממושכים, ויש זוגות של גומאם-שמסע השגשג מעים כאילו תירגלו את הודו-שיח ביניהם מזה שנים.

נואם כושי: "הסתכלו בעצמכם, קופים לבנים שכמותכם! אתם החייה המכוערת ביותר בעולם!"

מן הקהל: "ומתי אתה ירדת מן העץ?"
הלשון היא בוטה, הקהל נהנה, הסובי לנות ההדדית היא מפליאה. זה ליד זה נואמים נאצי אנטי-שמם, קומוניסט, ציוני, איש אש"ף.

מקדחה צורחת. השבוע ניסו צעירי ההסתדרות לערוך "הייד-פארק" בפארק-הירוקן בתל-אביב. הם נוכחו לדעת כי הייד-פארק המצוי שונה מאד מן הבריטי המצוי.

הקהל הדליל נמשך מקבוצות-הפיקניק המישהפתיות, והיה מורכב ברובו מבני-שכונות, אלה היו מוכנים להקשיב, בקשת יחסית, כל עוד דיברו אנשי הימין של מין-לנת-העבודה, שאין הבדל רב בינם ובין אנשי-הליכוד. אך ברגע שהושמעה דיעה חריגה כלשהי, נפתחה מקהלת-צריחה, אני שים קפצו ממקומם לעבר הבמה הקטנה, בקרב הקהל פרצו תיגרות קולניות. ההפך לעצתו הירוקן הממושכות, ולנואם ערבי לא ניתן לדבר כלל.

בתום הנסיון היה ברור כי יש הבדל קטן בין הבריטי והישראלי: הבריטי הולך להייד-פארק כדי לשמוע דיעה חריגה, ואילו הישראלי הולך להייד-פארק כדי למנוע מישוה להשמיע דיעה חריגה.

מדיניות

מי אמר שהוא שחור

בן לילה, הפך אנדרו

יאנג נציג שז

קונפנזום עולמי

לפני שבועיים היה אנדרו יאנג רק ראש ממשלת ארצות-הברית באו"ם, שר בממשלת הנשיא ג'ימי קארטר ופוליטיקאי אמריקאי-כוכבי בעל פופולריות מפוקפקת. לפני שבוע הפך יאנג, בן לילה, המני-היג הבלתי-מעורער של 25 מיליון כושים בארצות-הברית.

השבוע הפך יאנג דובר האומה האמריקאית כולה. יותר מזה — הוא הפך דובר הקונפנזום העולמי.

נכסמים מופריים. בישיבה של מועצת-הביטחון, שהפכה כולה מסיבה לכבוד ה-כוכבי המתפור, ושכוכבה השני היה נציג אש"ף זהדי לביב טרזי (ראה להלן), השי-מיע יאנג מעין צוואה אישית, בכמה מיש-פטים, שבהם התנגדה חוכמת-החיים של גיועה, הטיף מוסר לישראלים ולפלסטינים כאחד:

● אין טעם באי-הכרת אש"ף ביש-ראל, ואין טעם בסירוב ישראל להידבר עם אש"ף.

● שיטת-הטרור פוגעת בבסיס המור-טרי של העניין הפלסטיני, ופעולותיה ה-אלימות של ישראל פוגעות בבסיס המוסרי שלה.

● כלפי ישראל השמיע המנהיג הכוכבי דב-רית-תוכחה מיוחדת: ישראל מאבדת את "הנכסמים המוסריים" שהיו לה, בשנים ה-

ראשונות של קיומה. בגלל התנחלויותיה בשטחים הכבושים והתערבותה הצבאית בלבנון (ראה מיטגרת).

עשרות מיליוני אמריקאים שמעו את הדברים ברדיו ובטלוויזיה, מאות מיל-יונים שמעו אותם בעולם. כמו כל אמת גדולה, הם נשמעו כמובנים-מאליהם.

דברי התגובה של ראש ממשלת ישראל באו"ם, יהודה בלום, נשמעו לעומתם כהתי-חכמות שחצינית של עורך-דין פיקח-מדי.

צריכים לדבר. בשבועיים האחרונים חגג אש"ף ניצחון תעמולתי בארצות-הברית, רית, שלא היה כדוגמתו. העמדה הי-ראלית הרשמית לא נפגעה. היא התמטטה.

היתה לכך סיבה פשוטה מאד: ממשלת-ישראל התנגדה לדבר הנראה לכל בר-דעת כסביר. הוא מהווה את אחת הגימות היסודיות של "דור-החיים האמריקאית": שלכל אדם יש הזכות להישמע, שיש לש-מוע את שני הצדדים בכל סיכסוך, שיש להידבר גם עם יריב, כדי ליישב את המח-לוקת בדרך סבירה והוגנת.

בגלל הנקשות של ממשלות גולדה מאיר, יצחק רבין ומנחם בגין, מצאה יש-ראל את עצמה בעמדה שלא ניתן כלל להגן עליה. שום אמריקאי לא יבין מדוע אסור אף לשמוע את הצד הפלסטיני של הסיכסוך, ומדוע אסור אף לדבר עם פלס-טינים, כדי לשכנע אותם להסכים לפיתרון.

דוברי ישראל יכולים לשכנע את הצד-בור האמריקאי שאין להעניק לאש"ף מע-מד רשמי, כל עוד לא הכיר האירגון בזכות-הקיום של ישראל. אך לעולם לא ישכנעו את האמריקאים בכך שאסור לדבר עם אנשי-אש"ף, כדי לשכנע אותם לקבל עמדה זו. בעיני אדם נורמלי, זה נראה דבר והיפוכו. איך אפשר לשכנע מישהו במשהו, מבלי לדבר עימו?

חמישה כמכה אחת. במצב חדש זה, התנהג אש"ף בגמישות ובפיקחות. הוא לא תבע הצבעה על הצעת-ההחלטה במועצת-הביטחון, וכך מנע מארצות-הברית את הצורך להטיל עליה וטו, כפי שהבטיחה בעל-כורחה לממשלת-ישראל.

בכך השיג אש"ף חמישה יתרונות:

● הדבר הוצג כמחווה אישית לאנדרו יאנג, ובכך רכש אש"ף את ליבם של 25 מיליוני הושים האמריקאים, שהפכו מיש-קל נגדי לשישה מיליון היהודים.

● לדעת-הקהל האמריקאי הוצג החז-יון של אש"ף המתון, הגמיש והמתחשב, לעומת ישראל השחצינית והתוקפנית.

● בעוד כמה חודשים יוכל אש"ף להביא להגשת הצעת-סיכום, כשמאחריה יעמוד האיום הסעודי לצמצם את אס-פקת-הנפט לארצות-הברית אם זו תטיל עליה וטו.

להסביר, להסביר. מה היתה התגובה של ממשלת ישראל על מסולת זו? היא היתה שיגרתית: "לפתוח במסע-הסברה בארצות-הברית".

העיקרון הוא, כנראה: אם הוכח שאי-אפשר להסביר עמדה מפני שהיא אוויר-לית, הגבר את מאמצין להסבירה — תחת חפשי עמדה סבירה יותר.

יחסים מרחביים

שיחה עם טרזי

נציג אש"ף, שעמד

השבוע במרכז החדשות,

כבר נפגש בעבר

עם ישראלים

"זה התחיל כאשר ישבנו, חבורה של סטודנטים, בקפטריה של הסיפריה הלא-ר-מית, באוניברסיטה העברית בירושלים."

השם טרזי, זהדי לביב טרזי. אני לא בטוח שהשם אמר לנו הרבה, אבל יוסי הסביר מייד שזה שמו של נציג אש"ף באו"ם.

"הרעיון הדליק, אך חששתי מסיבוכים אפשריים. ככלות הכל, מגע עם איש אש"ף, אפילו הוא נציג אש"ף באו"ם, הוא באופן רישמי עבירה על החוק הישראלי. למרות זאת החלטתי להסתכן. סוף-סוף אני עומד להיפגש עימו בשליחות עיתונאית ולפרסם את דבר פגישתנו ברבים."

כך מספר אבי כצמן (27), סטודנט לפסיי-כולוגיה וסגן עורך פי האתון, שהיה הי-שר ראלי הראשון שערך עם טרזי ראיון לפירסום.*

מדוע כצמן: מייד עם הגיעי לניו-יורק, בקיץ 1978, ניסיתי ליצור קשר עם מישרד אש"ף שם. בבניין האו"ם הצלחתי לקבל את מיספר-הטלפון של המישרד. עלה בידי לשוחח גם עם פלסטיני בשם רחמן, שהוא רכז-ההסברה של אש"ף בניו-יורק. סיפרתי לו שאני סטודנט באוניברסיטה העברית בירושלים, שאני מכהן כסגן-עור-רן עיתון-הסטודנטים שם, ושהייתי מעוניין להשיג לעיתוני ראיון עם טרזי, הסבירתי לו שאני משוכנע שגם להם יש ודאי אינטרס במגע ישיר יותר עם צד-בורי-הסטודנטים בארץ. דיברתי גם על ה-תועלת הצפויה בכל דו-שיח, וההזדמנות מעל דפי עיתון-הסטודנטים בישראל.

עשיתי כל זאת עקב הנימה הלא-מעור-דת ששמעתי בדבריו, כאשר ציינתי את עובדת היותו סטודנט ישראלי. הוא אמר שעליו לשקול את הדברים, וכי יוכל לתת לי תשובה אחרי שבוע.

עברו שבועיים עד שהצלחתי לאתרו שוב, ושוב נתבקשתי להמתין. רק אחרי שלו-שה שבועות נעניתי כי בקשתי נדונה בחי-גים המוסמכים של אש"ף, ולצערם עליהם לדחות. טרזי לא יוכל להעניק ראיון לעי-תון של סטודנטים של האוניברסיטה העב-רית בירושלים, שכן מתן ראיון מעין זה כמוהו כהכרה במוסד ציוני מובהק, דבר שאותו הם מנועים מלעשות.

ניסיתי להתקש ולהסביר, אך ללא היר-עיל. לפני שטרקתי את השפופרת, שאלתי את רחמן אם אוכל לקבל את הראיון עם טרזי, אם אציג את עצמי כנציג עיתון-סטודנטים הולנדי. לזאת הוא הסכים מייד. אמרתי לו שאם כך, אבוא ככתב עיתון-הערב הניו-יורקי הנפוץ, ניו-יורק פוסט. בו ברגע ניתן לו לשוחח בטלפון עם טרזי עצמו. הוא אמר לי כי ישמח להעניק ראיון לניו-יורק פוסט בכל עת שאחפוץ בכך. קבענו פגישה בעוד יומיים.

מיסדרון שומם. יצאתי לפגישה עם ידידי, צלם ניו-יורק פוסט, בוב קלפוס. הגענו לבניין האו"ם בשעה היעודה לפגי-שה. אלא שאו הסתבר לנו כי מישרד נציגות אש"ף באו"ם אינו שוכן בבניין האו"ם, אלא בפארק אבניו, בלב מנהאטן. הגענו לשם באיחור ניכר. בפתח הבניין עצמו ובכניסה לא היה כל שלט. שרימוז (המשך בעמוד 38)

סגן-עורך כצמן וטרזי *

"מדוע אתה לא קופץ מהחלון?"

בין פיטפוט לפיטפוט ביקשתי מהחבר-השיחשבו את מי כדאי לי לפגוש בביקר-רי הקרוב בארצות-הברית כדי לראיין לפי האתון. עיתון-הסטודנטים של יר-שלים.

"מישהו הזכיר את שמו של הפרופסור נועם חומסקי. אחר העלה את שמו של הרברט מרקוזה. ואז אני חושב שהיה זה חברי יוסי זעירא — זרק מישהו את

* על הקיר: תבליט זהב של מפת הארץ.